



השפעת ביצוע MRI על תזמון הניתוח במטופלות שד האם כמצופה?

אביבה בן ברוך, פרופ' מירב בן דוד, עדנה בר-רצון, דר' נאוה זיגלמן

רקע

בישראל סרטן השד הינו השכיח בגידולי הנשים ואחראי ל-32% מהממאירויות. מידי שנה מאובחנות בישראל כ-5,400 נשים. ישראל נמצאת במקום 26 בעולם מבחינת שיעורי ההיארעות, ובמקום ה-69 מבחינת שיעורי התמותה. בנוסף לאבחון בשלב מוקדם ישנה חשיבות להתחלת טיפול מרפא והמתנה ממושכת לטיפול עשויה להשפיע על הישגות המחלה ועל משך ההישרדות הכולל. מחקרים מציינים שעיכוב של למעלה מ-8 שבועות עלול להשפיע על התמותה. בשנת 2021 הוקמה ועדה משותפת לנציגי מכבי ואסותא רמת החייל לצורך הגדרת מדדים קליניים למעקב אחר הטיפול ותוצאיו במטופלות עם ממאירות שד. במסגרת זו נבחן זמן לביצוע הניתוח וכן השוואה בין מטופלות הנזקקות לביצוע בדיקת MRI לכאלה שאינן, מתוך הנחה שסינכרון MRI עם הווסת (חתך גיל 50) משפיע על תזמון הבדיקה ועלול לגרום לדחייתה.

מטרות

- מדידת זמן הגעה לניתוח בפילוח מטופלות המבצעות בדיקת MRI לפני הניתוח בהשוואה למטופלות שלא ביצעו בדיקת MRI.
- השוואה בין קבוצות המטופלות מעל ומתחת לגיל 50 במשך הגעה לניתוח בין אם מבצעות בדיקת MRI ובין אם לאו.

השיטה

במחקר נכללו כל חברות מכבי אשר ביצעו ממוגרפיה עם ממצא חשוד בשנת 2023, עם הוכחה היסטולוגית לממאירות שד, וגידול שנותח ללא טיפול טרום-ניתוחי.

אמצעים

נמדדו שלבי האבחון עד לביצוע הניתוח בימי עבודה מביופסיה ופיענוחה וכן ביצוע/אי ביצוע של MRI. נסרקו התחייבויות מכל הספקים לביצוע MRI.

תוצאות

אותרו 642 נשים עם ממאירות שד.

73% מהנשים ביצעו MRI טרום הניתוח. מעל גיל 50, ביצעו MRI 70% ו מתחת לגיל 50 ביצעו 83%.

סך הנשים אשר אותרו עם ממאירות	מספר מטופלות	ממוצע ימים מפענוח ביופסיה עד לניתוח
ללא MRI טרום ניתוחי	177	24.8
ביצעו MRI טרום ניתוחי	465	36.78

P.value=0.0001

סך הנשים אשר אותרו עם ממאירות	ממוצע ימים מפענוח ביופסיה עד לניתוח		
	ללא MRI טרום ניתוחי	עם MRI טרום ניתוחי	פער
מתחת לגיל 50	23.55 (20)	34.50 (97)	10.95
מעל גיל 50	24.96 (157)	37.38 (368)	12.42

מסקנות

ביצוע MRI הוביל באופן משמעותי סטטיסטית לדחיית הניתוח ב 11.98 ימים, מ- 24.80 ל-36.78. בנשים מתחת לגיל 50 העיכוב היה 10.95 יום ובנשים מעל לגיל 50 העיכוב היה 12.42. להפתעתנו, הצורך לסנכרן את ה-MRI עם הוסת לא הוביל לעיכוב גדול משמעותית בנשים צעירות מגיל 50, 10.95 ימים בהשוואה ל- 12.42 ימים.